

SLOVAKIAN ABSTRACTS SLOWAKISCHE ZUSAMMENFASSUNGEN

ABSTRAKTY

GABRIELLA PUSZTAI (str. 3)

Dlhodobé vplyvy cirkevných stredných škôl: V tejto štúdií sme skúmali na základe prieskumu vykonaného medzi študentmi posledného ročníka pohraničných vysokoškolských inštitúcií s vyučovacím jazykom maďarským v Maďarsku, Rumunsku a Ukrajine to, či sú preukázateľné rozdiely medzi študentmi z rôznych stredoškolských sektorov viac rokov po maturite. Naše výsledky ukázali prednosti bývalých študentov cirkevných stredných škôl hlavne v oblasti pracovnej morálky, pracovného prístupu v prospech verejného blaha, v rovine kultúrneho využitia na intelektuálnej úrovni tradične chápanej ako vysoká. Tieto kvality bývalých študentov cirkevných škôl nemožno vysvetliť na základe ich sociálneho statusu, pretože títo mladí ľudia sú v mnohých ohľadoch znevýhodnení. Ide o charakteristický profil s ohľadom na hodnotový systém, vzájomné vzťahy a hlavne vzťah k náboženstvu. V regresných modeloch sme merali silu signifikantných vysvetlení prostredníctvom dvojfaktorovej analýzy. Na základe tohto porovnania sme zistili, že okrem iného je vplyv sektoru významný v súvislosti s ochotou k práci v spoločenskej oblasti alebo vo vzťahu k času venovanému čítaniu. Koncom štúdia v cirkevnej inštitúcii praktizovanie viery samostatne alebo v malej komunite podnecuje pracovnú morálku a účasť v extrakurikulárnych aktivitách a tiež umožňuje vytvorenie alebo zachovávanie klasických intelektuálnych voľnočasových zvykov.

Kľúčové pojmy: spoločenský kapitál, nábožnosť, región, cirkevná škola, nastúpenie do práce

**GÁBOR SEMSEY, GÁBOR TÖRÖK, ZSÓFIA CSÁKY-PALLAVICINI A
KATALIN HORVÁTH-SZABÓ** (str. 25)

Postupy odovzdávania hodnôt a ich úspešnosť v katolíckej komunite Regnum Marianum: Autori v komunite Regnum Marianum skúmali účinnosť odovzdávania hodnôt. Na začiatku štúdie poskytnú prehľad o najdôležitejších poznatkoch týkajúcich sa odovzdávania hodnôt s ohľadom predovšetkým na kritériá úspešného prenosu hodnôt a následne predstavujú stručnú históriu komunity Regnum Marianum, jej pôsobenie v súčasnosti a najdôležitejšie črty jej pedagogiky. V súvislosti s týmto načrtnú, ako sa plnia kritériá úspešného odovzdávania hodnôt v tejto komunite. Okrem toho predstavujú niektoré výsledky prieskumu o účinnosti prenosu hodnôt. Používali Rokeachov zoznam hodnôt, ktorý sa všeobecne používa v štúdiách. Výsledky prieskumu porovnávajú s výsledkami celoštátneho výskumu a preskúmajú aj rozdiely medzi skupinami podľa veku v komunite. Podľa ich konklúzie v komunite Regnum odovzdávanie hodnôt môže byť pokladané za relatívne úspešné, najmä ak berieme do úvahy spoločenskú situáciu a aj dejiny Maďarska počas posledných desaťročí.

Kľúčové pojmy: odovzdávanie hodnôt, hierarchia hodnôt, náboženská výchova, mládež, komunita, Regnum Marianum, cieľové hodnoty, hodnoty prostriedkov

ANDRÁS ITTZÉS, ROGER CSÁKY-PALLAVICINI A TEODÓRA TOMCSÁNYI (str. 49)

Metodologický príspevok k hodnoteniu účinnosti odborného školenia v oblasti duševného zdravia: V tejto štúdií podávame prehľad metodiky dvoch štúdií účinnosti týkajúcich sa postgraduálneho školenia v oblasti duševného zdravia. Cieľ prieskumu súvisiaceho so štúdiom „nápomocné vzťahy“ bol mnohotvárný: chceli sme merať integráciu aspektu nedirektívneho poradenstva, poznávanie nevyjadrených emócií klienta, možnosti použitia „nápomocného vzťahu“ v službe duševného zdravia a tiež schopnosť reflektovania na skupinové správanie. Toto bolo realizované pomocou písomne prijatej prípadovej štúdie. V prílohe k nášmu článku zverejníme aj dotazník prieskumu. V štúdií „prehľad činností“ sú predstavené rôzne pomáhajúce činnosti a ich poskytovatelia. V rámci prieskumu o účinnosti školenia sme skúmali predovšetkým to, aké vplyvy majú tieto činnosti a ich poskytovatelia na iné profesie. Prieskum sa zameriava na učiteľov a farárov: vykonali sme analýzu obsahu písomných prác založených na provokačných otázkach týkajúcich sa priamo uvedených povolání, porovnávaním odpovedí študentov, ktorí sú v začiatkovej fáze školenia a absolventov. V prípade oboch prieskumov predstavíme obsah a formu daného štúdia. Potom podrobne predstavíme konkrétne ciele a metódy prieskumu, vrátane postupov získania materiálov a analýzy dát.

Kľúčové pojmy: štúdium „Nápomocné vzťahy“, štúdium „Prehľad činností“, emócie, prípadová štúdia, skúmanie účinnosti, duševné zdravie, metodika, nedirektivita, postgraduálne školenie, analýza obsahu

ZSUZSANNA LÁDONYI (str. 67)

Ochrana detí v Sedmohradsku (Rumunsko) v duchu Sv. Františka z Assisi: prvotná, sekundárna a terciárna prevencia v rámci siete pre ochranu detí založenej otcom Csaba Bőjte z františkánskej rehole: Rumunsko sa oslobodením spod Ceausescuovej diktatúry vydalo na cestu demokratizácie borením sa s vážnymi hospodárskymi a spoločenskými problémami. Boli to obzvlášť rodiny, a hlavne deti, kto sa stal obeťou tejto transformácie, čo často viedlo k fenoménu opustených detí. Františkánsky mních Csaba Bőjte si uvedomil ťažkú situáciu, ktorá sa týkala tiež maďarskej menšiny, a začal pred 14 rokmi v meste Déva, v južnej časti Sedmohradska, vlastným úsilím pracovať na založení siete na ochranu detí. V rámci tejto služby sa pracovníci a dobrovoľníci Nadácie Svätého Františka v Deve v súčasnosti zaoberajú približne 1500 zanedbanými deťmi vo viac ako 40 obciach v Rumunsku. To by sa nemohlo realizovať bez podpory početných darcov. Služba ochrany detí na úrovni komunity v súčasnosti funguje v početných nadačných materských školách, základných školách, v jednej odbornej škole, v 30 školských družinách, stredoškolských a vysokoškolských internátoch, materských domoch, informačnom stredisku a v tucte detských domovov. Ukazovateľom účinnosti môže byť, že napr. stále viac zo zanedbaných detí študuje na vysokej škole alebo si už založilo rodinu a pracuje.

Kľúčové pojmy: ochrana detí na úrovni komunity, súkromné/vlastné úsilie, františkánsky duch, menšina/diaspóra, detský domov – „sociálna rodina“, zanedbané/osirelé dieťa a polosiroty, prvotná, sekundárna a terciárna prevencia

KLAUS RITTER (str. 87)

„Chod'te do celého sveta a všetkým ľuďom oznamujte radostnú správu!“ Teologický model pre cirkevnú prax: Tento článok sa zaoberá otázkou kázania Božieho slova berúc do úvahy odcudzené spoločenské skupiny. Opisuje teologický predpoklad, na základe ktorého môžeme vykladať náš moderný svet, a od ktorého sa odvíjajú rôzne postupy činnosti. V súvislosti s týmto článok cituje myšlienku Klausa Hemmerleho, ktorá opisuje kázanie viery ako komunikačný proces medzi troma dôležitými zložkami. Ukáže sa, prečo je stretnutie s rôznymi spoločenskými skupinami nevyhnutné z hľadiska „sebaevanjelizácie“ cirkvi.

Kľúčové pojmy: prieskum sínusovou metódou, odovzdávanie viery, evanjelium a svet, sebaevanjelizácia/evanjelizácia, horizonty porozumenia a skúsenosti

EJMH 2 (2007) 1, 129–131